

September 2017

ARDEN /BYEN I SKOVEN - SKOVEN I BYMIDTEN

- HELHEDSPLAN FOR ARDEN BYMIDTE

AB
SO
LUTLA
NDS
KAB

BARK
BARK

Arden – byen i skoven og skoven i byen

I Arden er der ved byudvikling tradition for et tæt samarbejde mellem kommunen, private, projektudviklere og Arden Fællesråd som talerør for byens foreninger. Det er en udvikling og samskabelse, som er sket i bølger.

I årene omkring det nye årtusinde blev bymidten forandret med nedlæggelse af overkørslen af banen og en ny omfartsvej. Dengang blev der arbejdet med en midtbyplan, der mundede ud i nybyggeri langs Skovvej og Vestergade, en ny station, ligesom der blev arbejdet med belægnings, parkering og veje. En del af resultatet blev også Kulturhuset med bibliotek, arrangementer og masser af liv.

I 2012 blev sat en proces i gang med interessedrevne udviklingsgrupper, som førte til gendannelsen af byens fællesråd. På den baggrund har fællesrådet taget kontakt til Mariagerfjord Kommune for at samarbejde om byudviklingsprojekter i Arden.

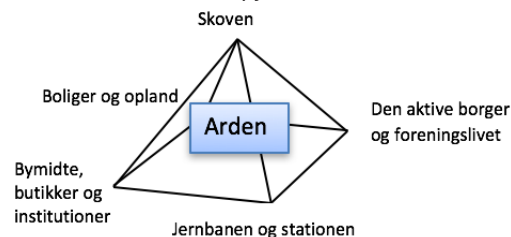
Et par af projekterne er skovrejsningen og den nye lokalplan vest for Arden, hvor der har været samskabelse mellem Naturstyrelsen som skovejer og skovmyndighed, kommunen og fællesrådet.

Projektet er udviklet med støtte fra:



Skovrejsningen er med til at binde Arden og skoven yderligere sammen, således at byen fremover kommer til at ligge i Rold Skov mod tidligere ved Rold Skov. Den nye lokalplan sikrer, at skoven trækkes ind i byen og skaber en spændende byggemodning, hvor de første grunde kan sælges i efteråret 2017.

I forbindelse med "Med byerne forrest", som er strategiplanen for Mariagerfjord Kommune fra 2016 blev der arbejdet videre med Ardens særkende. Her blev der ligeledes lagt vægt på skoven og stationen, samt foreningslivet og fællesskabet som byens særlige kendetegn. Dette understøttes af bymidten, butikker og institutioner samt boliger og opland. Det er samspillet mellem disse faktorer, der skaber Arden - illustreret ved nedenstående pyramide.



"Arden – byen i skoven og skoven i byen" lægger op til næste fase af byudviklingen, hvor den særlig fokuserer på samspillet mellem skoven, bymidten og den aktive borger. Fokus er at trække skoven helt ind i byen, indtænke det i kommende projekter og gøre det til en del af bylivet og bykvaliteten. Rapporten skal således danne grundlag for en tillidsfuldt samskabelse mellem Mariagerfjord Kommune, byens foreninger, aktive borgere og private, så der sikres en langtidsholdbar og perspektiveret udvikling af Arden i de kommende år.

"Arden – byen i skoven og skoven i byen" er blevet til i et positivt samarbejde mellem Mariagerfjord Kommune, Bark Rådgivning, Absolut Landskab, Fællesrådet og en gruppe udpegede aktive borgere. Der har været afholdt tre workshops, og efter Byrådets godkendelse præsenteres resultaterne på et borgermøde.

Jens R. Dalgaard, formand for Arden Fællesråd

Jørgen Hammer Sørensen, formand for Udvalget for Teknik og Miljø

Mogens Jespersen, Borgmester

Indholdsfortegnelse

Visionen for Arden	s. 4
Baggrund og proces	s. 8
Et blik på Arden	s. 17
Strategi	s. 24
Helhedsplan	s. 30
Fra vision til virkelighed	s. 42

Projektet er udviklet med rådgivning fra:



VISIONEN FOR ARDEN

- VI STYRKER OG GENOPFINDER BYMIDTEN



MÅLSÆTNINGEN MED HELHEDSPLANEN - AT SKABE ET STÆRKT GRUNDLAG FOR BYEN OG BYMIDTENS FREMTID

Byudvikling tager tid - og forandringerne i byer som Arden sker ikke fra den ene dag til den anden. Derfor er det vigtigt at der opsættes en langsigtet målsætning med en helhedsplan som denne.

Dette oplæg til en helhedsplan for Arden skal forstås som en videreudvikling af den traditionelle masterplan. Den vigtigste forskel er, at helhedsplanen ikke er en færdig opskrift med et færdigudviklet endemål, men en klar og dynamisk rettesnor for bymidtens fremtidige udvikling.

Udgangspunktet for helhedsplanen for Arden bymidte er et stærkt fremtidsbillede, som skaber et fælles mål for byens og bymidtens udvikling, og er forankret på tværs af aktører i

og omkring byen. Fremtidsbilledet underbygges af en række strategiske principper, som konkretiserer planens mål. Samtidig fungerer planen som et strategisk værktøj til løbende at vurdere og prioritere eksisterende projekter, ideer og indsatser i arbejdet med at fremtidssikre og udvikle bymidten som en vigtig brik i byens fremtidige udvikling.

Med udgangspunkt i et fremtidsbillede og udviklingsprincipper er der udarbejdet en strategisk helhedsplan for byen, som tegner de overordnede rammer for bymidtens udvikling, kommer med konkrete udviklingsgreb for en række af de centrale byrum, og anbefaler overordnede designprincipper for bymidtens byrum. Helhedsplanen skal ses som afsættet for over de kommende år at forsøge at

realisere og virkeliggøre visionen om at blive 'Byen i skoven - skoven i bymidten'.

Helhedsplanen rummer en ønsket fleksibilitet, der vil kunne imødekomme ændringer i rammeforhold, behov og virkelighed – som i vores optik er centralt når man udvikler byer og byområder over tid.

Den strategiske helhedsplan skal bruges som byens fælles grundlag og dialogredskab i forhold til at opnå finansiering af planens delelementer, hos både kommune, fonde og private investorer. De enkelte delelementer og projekter skal viderebearbejdes og færdigudvikles i samarbejde med byens borgere og eventuelle fonde og investorer.

FREMTIDSBILLEDE

Byen i skoven – skoven i bymidten! Skoven og **fællesskaberne** er den bærende fortælling når man møder Arden by og bymidte. Skoven – og dens mange forskellige udtryk og fortællinger er **det grønne fællestræk** der binder skov, by og bymidte sammen. Jernbanen og stationen er byens **livsnerve**, og sikrer byen og oplandets opkobling på det regionale netværk.

Arden bymidte er et **positivt tilskud** til det gode hverdagsliv, som supplerer det **levende netværk af steder** omkring bymidten. Bymidten er **knudepunktet** mellem resten af byens områder og steder, og danner rammen om både korte og længere møder mellem byens **borgere og besøgende**.

Både børn, unge, familier og seniorer bruger bymidtens rum og funktioner, ligesom byens foreningsliv og ildsjæle **bidrager aktivt til bymidtens liv** – både i hverdagen og som ramme for events. Bymidten har **genopfundet** sig selv, og er igen blevet en integreret del af byens **liv og identitet**.

UDVIKLINGSPRINCIPPER - ARDEN BY OG BYMIDTE

- **Skoven er den bærende fortælling**

Indtænk skoven i alle tiltag og projekter. Lad skoven – det tæmmede, det vilde, det grønne – være til stede fysisk, oplevelses- og formidlingsmæssigt. Brug skovens mangfoldighed til at skabe forskellige rum, oplevelser, fortællinger og stemninger.

- **Styrk netværk og sammenhængskraft**

Styrk byens samlede netværk af steder - fysisk og mentalt, så stederne og identiteten fremstår sammenhængende. Arbejd med at styrke generel vejvisning - og brug de grønne elementer som de sammenbindende elementer

- **Brug fællesskaberne aktivt**

Byens stærke fællesskaber indtænkes i alle tiltag. Der skabes rum og rammer, der understøtter fællesskabet - og der løftes gennem stærke samarbejder – både internt i byen, mellem byen og kommunen samt med eksterne parter.

- **Skru op for byliv og bykvalitet**

Prioriter at byliv og bykvalitet fremmes overalt i bymidten, og gør en særlig indsats på vigtige knudepunkter og forbindelser. Praktik og oplevelse skal spille sammen - og give plads til hinanden for at opnå en helstøbt bymidteoplevelse.

- **Vær bevidst om målgrupper og tid**

Genskab en bymidte, hvor byens forskellige målgrupper tilgodeses - og vær bevidst om hvem, der skal bruge og aktivere hvilke byrum. Hav fokus på forskelligartet brug på forskellige tidspunkter - både på året, på ugen og på døgnet.

BAGGRUND OG PROCES

- HELHEDSPLANENS AFSÆT



PÅ FORKANT - MED BYERNE FORREST

I 2015 vedtog byrådet i Mariagerfjord Kommune en langsigtet strategi for udviklingen af kommunens fire hovedbyer. Stragien blev udviklet i regi af Realdania, Erhvervsstyrelsen og KL's kampagne 'På Forkant', der har som formål at udvikle langsigtede strategiplaner, der ruster landets landdistriktskommuner til fremtiden. Målet er en positiv omstilling og udvikling, som både gavner den enkelte kommune og hele landet.

Mariagerfjords strategiplan 'Med byerne forrest' viser, hvordan særlige steds kvaliteter og fortællinger kan udnyttes strategisk - til gavn for både by og land. Fire hovedbyer skal styrkes som dynamoer for udvikling og som serviceleverandører for hele Mariagerfjord Kommune. Strategiplanens fokus er, at byerne skal fungere som vækstlokomotiver for hele kommunen, og at de skal udvikles i sammenhæng med deres opland. By og opland er hinandens nødvendige forudsætninger, og stærke byer er et nødvendigt grundlag for hele kommunen.

Særlige fokusområder i strategiplanen har været at:

- Styrke de regionale forbindelser
- Styrke den interne sammenhængskraft i byerne
- Sikre velholdte og livlige bymidter
- Styrke forbindelserne mellem by og natur

Arden - det gode hverdagsliv i skoven

I strategiplanen har lokale aktører i samarbejde med kommune og eksterne rådgivere udviklet en strategi for byen, der har fokus på følgende:

- **At udvikle "Skoven i byen og byen i skoven"**
Arden ligger i kanten af Rold Skov, og det er byens helt store styrke. Men det kræver et indgående kendskab til byen at finde skoven, der er fraværende i bybilledet. Ved at trække skoven helt ind i byen og skabe stor tilgængelighed til den, kan dens rekreative muligheder blive foldet ud for Arden by og bymidte.
- **At gentænke bymidten**
Dagliglivet, som i gamle dage i høj grad udspandt sig på og omkring hovedgaden, er i dag stort set er forsvundet fra bymidten. I Arden handler det ikke om at renovere og forskønne enkelte dele af midtbyen, men om at genbygge den. Udviklingen af byen i skoven og skoven i byen er en vigtig ingrediens i denne omdannelse.
- **At synliggøre Ardens stærke fællesskaber**
Arden rummer mange, stærke fællesskaber og initiativer, der er båret af frivillighed. Det er stærke kræfter i byens liv og udvikling, og de udgør et stort potentiale for Arden

som ramme om det gode hverdagsliv i skoven. En øget synliggørelse skal gøre at både eksisterende borgere, besøgende og potentielle tilflyttere oplever og får indblik i byens mange kvaliteter og stærke, lokale netværk.

- **At arbejde for at forbedre den kollektive trafik**
Togbetjeningen af Arden er vigtig for byens rolle som et godt sted at bosætte sig - uanset om man arbejder eller søger uddannelse mod nord eller syd. Det er helt afgørende, at togbetjeningen af Arden sikres for fremtiden.

Strategiplanen som afsæt for helhedsplanen

Udgangspunktet for udviklingen af en helhedsplan for bymidten i Arden, tager direkte afsæt i strategiplanen fra 2016, og bygger videre på de både overordnede og konkrete fokusområder for hovedbyerne og Arden.

Den overordnede målsætning for Arden har været at styrke og videreudvikle byens unikke identitet som 'byen i skoven', og hvordan skoven kan blive en tydeligere del af det levede liv i - og oplevelsen af - byen som helhed og i bymidten i særdeleshed. Visionen for helhedsplanen har derfor fået overskriften: 'Byen i skoven - skoven i bymidten'.



Markarealerne hvor den fremtidige skovbydel vil vokse op i Ardens vestlige del

ARDEN VEST - EN NY 'SKOVBYDEL'

Med ønsket om at styrke bosætningen i Arden med udgangspunkt i byens identitet som 'byen i skoven', udarbejdede man i 2015-2016 en ambitiøs rammeplan for en ny skovbydel i Arden Vest. Den fremtidige bydel skal rumme ca. 100 nye boliger, som udlægges på et areal i umiddelbar nærhed til Rold Skov og et nyligt anlagt skovrejsningsområde.

Uddrag fra Arden Vest, Rammeplan, Januar 2016 af Rambøll og Mariagerfjord Kommune:

Rammeplanen skal sikre en overordnet hovedstruktur, som giver en klar grøn profilering af området. Man skal have fornemmelsen af at bo tæt på byen og med skoven i baghaven. Et varieret udbud af byggegrunde skal sikre en mangfoldig beboersammensætning, der både rummer eksklusive skovgrunde med udsigt, gadekærstemning, tæt-lav-typologier og fællesområder med blå og grønne strukturer. Skovbyen skal udover at rumme, nye attraktive boliger også styrke hele byens identitet som attraktiv bosætnings- og pendlerby. Skoven er et stort aktiv, som i fremtiden skal spille en langt vigtigere rolle i koblingen til byen - både visuelt og fysisk. Rammeplanen bearbejder vigtige koblingspunkter, korridorer og landskabelige greb inden for planområdet og den nærmeste kontekst.

Etableringen af infrastruktur, forsyning mv. er igangsat i sommeren 2017, og de første grunde forventes sat til salg i efteråret 2017.



Illustration fra Arden Vest, Rammeplan, Januar 2016, udarbejdet af Rambøll og Mariagerfjord Kommune

DE MINDRE DANSKE BYER - EN ÆNDRET VIRKELIGHED

Arden er en stationsby i Himmerland med 2506 indbyggere (2015). Byen ligger i Mariagerfjord Kommune og hører til Region Nordjylland, og indtil 2007 var Arden hovedby i den nu nedlagte Arden Kommune.

Arden har en række butikker, supermarkeder, banker og lignende, lige som der også findes en folkeskole og to idrætshaller samt en svømmehal. Der går jævnlige tog og busser til og fra den lille by. Arden er en af fire hovedbyer i Mariagerfjord Kommune, og er beliggende i kommunens nordvestlige del. Byen ligger i kanten af Rold Skov, og de grønne og rekreative kvaliteter har stor betydning for byen.

Hvad karakteriserer byer som Arden?

- Mindre provinsbyer mellem 1.000 og 5.000 indbyggere
- Samler offentlige services, handelsliv og fritids- og kulturtilbud for et opland.
- Ca. 760 af denne type byer i Danmark.

I flere tilfælde har byerne fået en ny rolle i kommunerne, hvor de mange steder er gået fra at være hovedbyer til at tilbyde færre services med videre til borgerne. Denne type byer omstruktureres som byer, og deres fysiske og funktionelle struktur ændres. Særligt i forhold til detail-

og dagligvarehandel, som i mange af denne type byer er udfordret eller lukket ned, hvilket giver bymidten en ny status.

Placering har stor betydning for byer som Arden

De mindre provinsbyers overlevelse handler i høj grad om placering!

- Hvor ligger man i landet, i kommunen og i forhold til de store byer/vækstcentre?
- Hvordan er man opkoblet på det infrastrukturelle netværk?

Arden ligger placeret relativt centralt mellem Aalborg og Aarhus, og det har stor betydning for byen at den er godt opkoblet på det infrastrukturelle netværk – dels jernbanenetværket og dels tæt på motorvejen, der løber mellem Aalborg og Aarhus. Dette har gjort at byen i meget høj grad er blevet en pendlerby, hvor folk bor og lever deres hverdagsliv, mens de pendler på arbejde – særligt mod Rebild og Aalborg Kommuner.

Byen ligger attraktivt placeret i Mariagerfjord Kommune, men den reelle konkurrence i forhold til bosætning kommer fra

de byer, som ligger tættere på Aalborg – særligt Skørping og Støvring. Begge byer har et lidt stærkere brand end Arden, men Ardens store fordel er at man her kan få et hus, der er væsentligt billigere end i de to andre byer.

Denne type byers rolle forandres fremadrettet

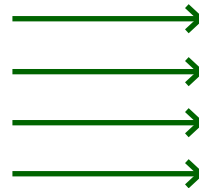
De mindre provinsbyers rolle internt i kommunerne påvirkes fremadrettet!

- Hvordan er den fremtidige bystruktur i kommunen?
- Hvilke funktioner vil fremadrettet findes i byerne?

Mange steder står de mindre provinsbyer overfor at skulle spille en ny rolle internt i kommunerne omkring i landet. Hvor de tidligere har været hovedbyer i de små kommuner, får de en mindre central rolle efter kommunalreformen i 2007, hvilket mange steder betyder lukning af kommunale funktioner og lignende. I Arden er der ikke udsigt til lukninger af kommunale funktioner, og i kraft af sin placering som den eneste hovedby i den nordlige del af kommunen, vil den dog fortsat være en naturlig hovedby.

TENDENSER

- Urbanisering
- Centralisering af offentlige funktioner
- Nye typer arbejdspladser
- Ændrede handlemønstre



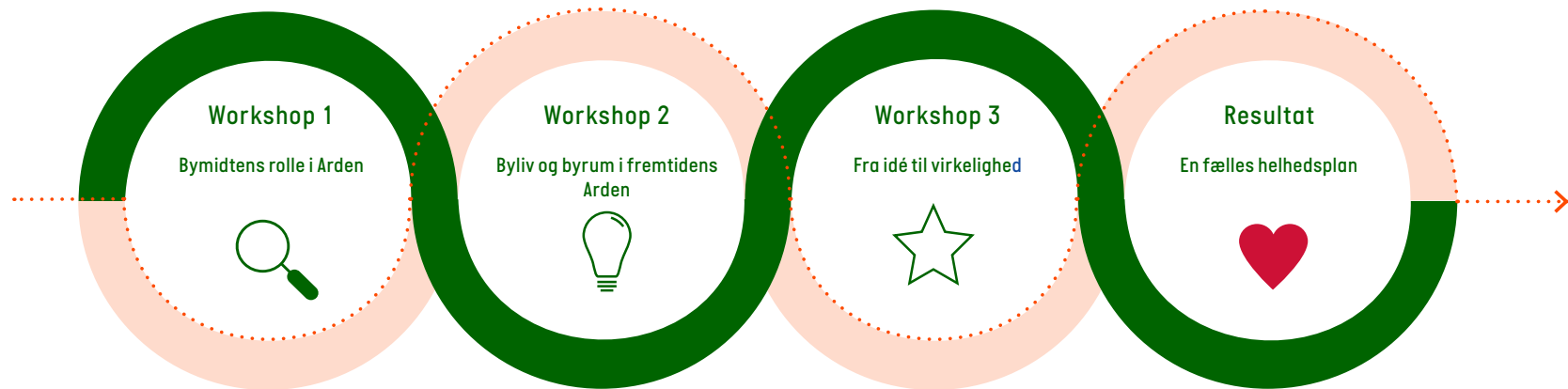
KONSEKVENSER

- Øget bykonkurrence [internt & eksternt]
- Byerne har ændret rolle i kommune- og region
- Byerne er blevet pendler- og hverdagsbyer
- Nedgang i detail- og dagligvarehandel lokalt



Et kig langs et af Ardens stisystemer, der gennemskærer Dyreparken

PROCES - FORANDRING VIA FORANKRING



Forandring skal ske med udgangspunkt i stedet og i samarbejde mellem de aktører, der er på stedet og som skal drive udviklingen fremadrettet.

Udviklingen af denne helhedsplan er sket i samarbejde mellem en aktiv og dedikeret lokal arbejdsgruppe og Mariagerfjord Kommune, med rådgivning fra BARK Rådgivning og Absolut Landskab.

Processen har bestået af tre udviklingsworkshops, hvor der er skabt et fælles billede af fremtiden og hvordan arbejdsgruppen ønsker at gentænke bymidtens rolle i Arden.

De tre workshops har fundet sted i foråret og sommeren

2017, og har haft følgende fokus:

- **Workshop 1: Bymidstens rolle i fremtidens Arden**

Fokus har været at få italesat bymidtens rolle i fremtidens Arden – ud fra et realistisk fremtidsbillede. Workshoppen handlede om at skabe et fælles udgangspunkt for den videre proces, så der blev skabt fælles fodslag og fokus i udviklingen og helhedsplanen.

- **Workshop 2: Byliv og byrum i fremtidens Arden**

Workshoppen byggede videre på workshop 1. BARK og Absolut Landskab præsenterede deres første tanker om

bymidten og hovedgreb i projektet. Workshoppen havde fokus på at udvikle de enkelte byrum – med fokus på hvilket liv rummene skal understøtte og hvilken funktion de skal have.

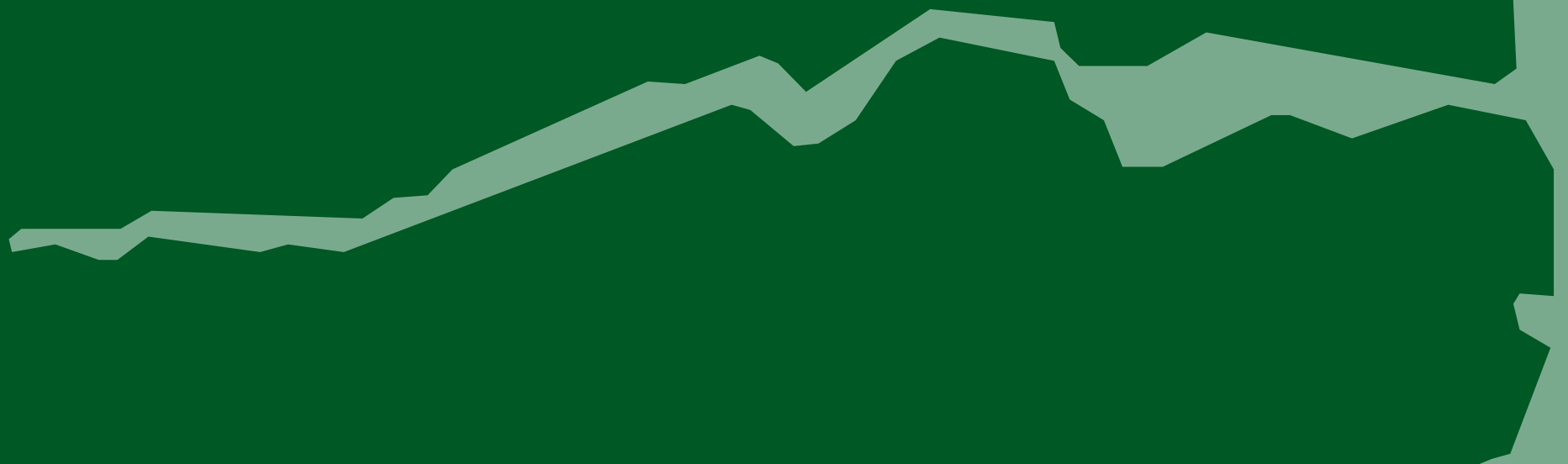
- **Workshop 3: Fra idé til virkelighed – prioritering og realisering**

En samlet helhedsplan blev præsenteret for gruppen. De foreslåede løsninger blev kvalificeret og prioriteret i samarbejde med arbejdsgruppen. Der var fokus på hvordan planen kan realiseres og hvordan gruppen selv kan spille en aktiv rolle i at fremtidssikre bymidten.



Et kig ned ad Jernbanegade fra pladsen ved stationen, hvor den møder Vestergade

ET BLIK PÅ ARDEN



ARDEN - ET NETVÆRK AF STEDER

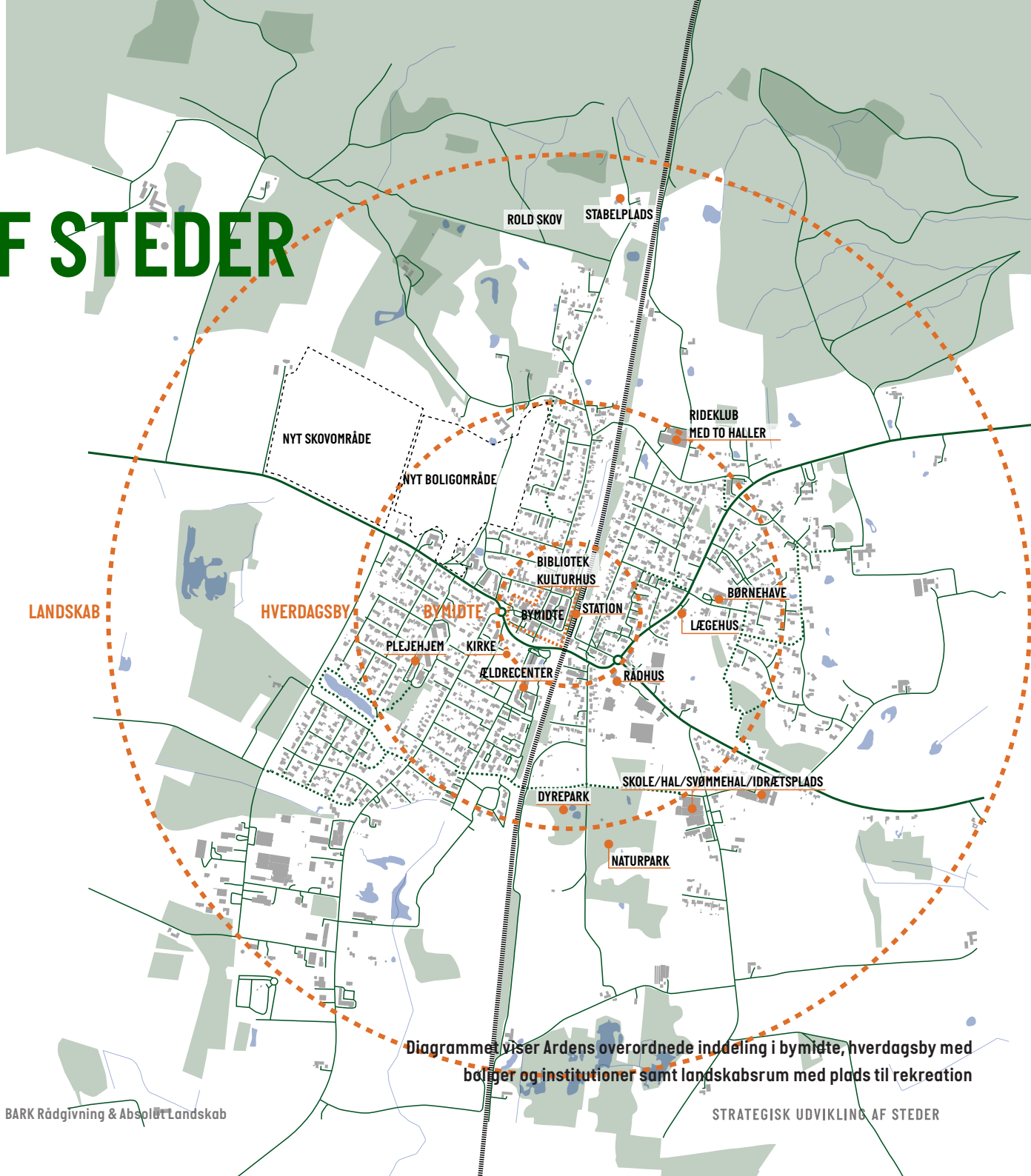
Arden er karakteriseret ved at have et fintmasket netværk af steder, der i høj grad danner rammen om det levede hverdagsliv i byen. Netværket spreder sig fra bymidte til periferi og ud i det omkringliggende landskab - og tilbyder en lang række gode og aktive steder, der hver især spiller en vigtig rolle i byen.

Byens foreningsliv er stærkt og veludbygget, særligt omkring skolen, hallerne, svømmehallen og de omkringliggende arealer - men også i byens kant med rideklub med to haller samt institutioner.

De rekreative kvaliteter omkranser byen, hvor Rold Skov - som det mest markante - vokser ind omkring byen mod nord, mens Naturparken og Dyreparken definerer en del af byens kant mod syd. På alle sider af byen finder man forskellige landskabstyper, der er mere eller mindre tydelige i oplevelsen af Arden.

Mellem bymidten og de omkringliggende landskaber findes hovedparten af byens boligområder og institutioner, såsom skole, idrætsanlæg, børneinstitutioner, plejehjem og lignende.

Sammenhængskraften og koblingerne mellem de forskellige steder i netværket er meget varierende, hvor særligt jernbanen og hovedvejen/Møllebygger Sørensens Vej deler byen op, og muligheden for nemt at færdes på tværs af disse hovedfærdselsårer er meget forskellig.



Diagrammet viser Ardens overordnede inddeling i bymidte, hverdagsby med boliger og institutioner samt landskabsrum med plads til rekreation

ARDEN - EN NY ROLLE TIL BYMIDTEN

Ardens fysiske struktur er under forandring - og bymidten skal genopfindes!

- Hvilket (by)liv skal udledes i bymidten fremadrettet?
- Hvilke funktioner vil fremadrettet findes i bymidten?

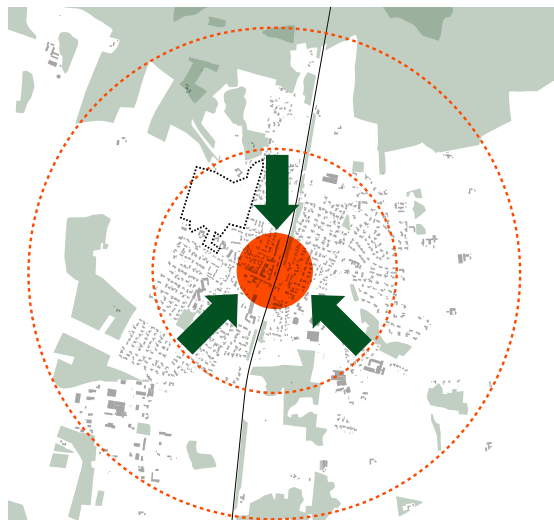
Arden er ligesom mange andre byer på samme størrelse påvirket af en udvikling, der sætter sit præg på den fysiske struktur i byen. Historisk set er byen vokset op omkring bymidten, hvor station, dagligvare- og detailhandel samt det senere tilkomne kulturhus er beliggende. Bymidten er ligesom

mange andre steder udfordret af stigende nethandel, øget konkurrence fra større byer og ændrede handlemønstre. Dette sætter sit markante præg på byen, hvor mange butikker står tomme og handlen ikke længere er det der definerer livet i bymidten.

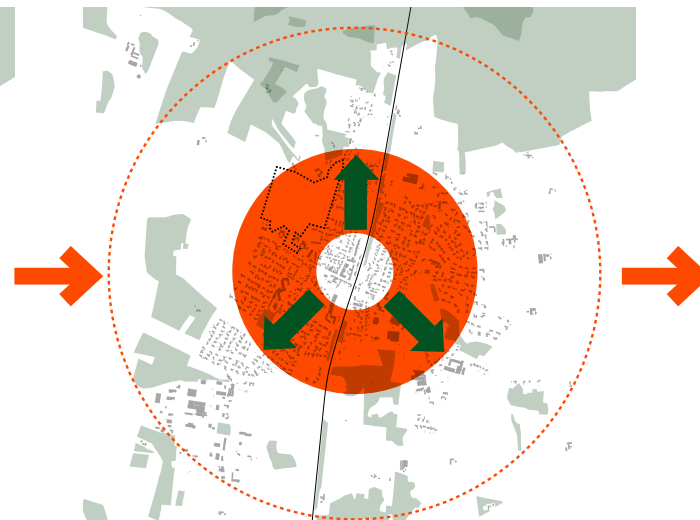
Bymidten er gennem mange år blevet svækket, og der findes kun få funktioner og aktiviteter, som skaber liv, og naturligt gør, at folk orienterer sig mod bymidten. En stor del af byens hverdagsliv leves i højere og højere grad i byens periferi, hvor boliger, skole, haller og andre

hverdagsfunktioner er placeret. I takt med at bymidten har ændret sig, orienterer byens borgere sig i stigende grad væk fra bymidten og mod de omkringliggende rekreative områder, der omkranser byen.

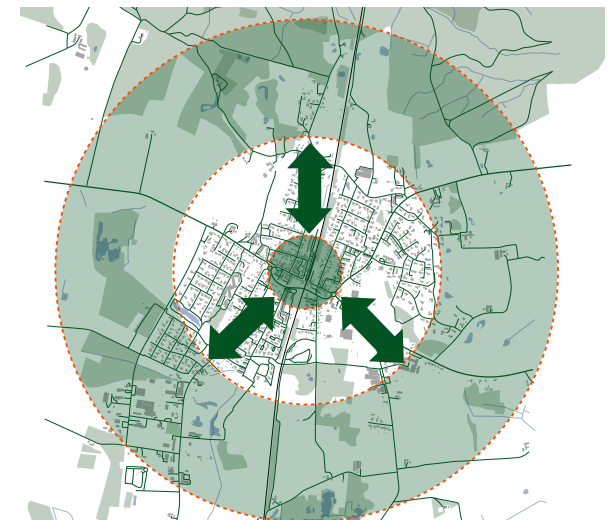
Ønsket med helhedsplanen, er at gentænke og genopfinde bymidten, og få sat en klar retning for bymidten fremtidige rolle i byen. Formålet er at skabe en bymidte, der på ny bliver en positiv, relevant og fremtidssikret brik i byens netværk af steder - og bliver en del af byens attraktion for nuværende og fremtidige borgere.



Tidligere orienterede byens borgere sig fra periferien mod bymidten



I dag orienterer man sig i højere grad mod byens omkringliggende landskaber



Med helhedsplanen for bymidten vil man skabe en bymidte, der styrkes som orienteringspunkt i byen



Kig fra Skovvej mod Bytorvet og den tidligere station med café og kulturhus/bibliotek på venstre side

ARDEN - DA BYMIDTENS STRUKTUR FORANDREDES

Jernbanen er en vigtig livsnerv i Arden, der er med til at sikre byens rolle som attraktiv pendlerby, og en optimeret jernbanetrafik kommer - og er altid kommet - byen til gode. Stationen og jernbanen er det udgangspunkt byen er bygget op omkring, og det er en vigtig del af byens fortælling og eksistensgrundlag.

Mens jernbanen har gennemskåret byen fra syd mod nord, har hovedvejen med Østergade og Vestergade fungeret som byen og bymidtens færdselsåre for biltrafik. Historisk set har krydsningspunktet mellem de to defineret centrum i bymidten, men da Banedanmark i 2003 nedlagde vejs overkørsel over banen, ændrede byens struktur sig væsentligt.

Omfartsvejen Møllebygger Sørensens Vej leder nu biltrafikken omkring bymidten, og jernbanen er blevet en stærkere barriere. De trafikale forandringer, der skete i forbindelse med omlægningen, har betydet at bymidten i dag ikke er et knudepunkt man naturligt ledes igennem - men et aktivt valg man skal tage ved at dreje fra hovedvejen gennem byen.



DET HISTORISKE KIG



DEN 'NY' BYMIDTE

ARDEN I DAG - POTENTIALER

- **Godt placeret infrastrukturelt**

Arden er godt placeret infrastrukturelt, med egen station på strækningen mellem Aarhus, Hobro og Aalborg, samt umiddelbar nærhed til motorvej E45. Infrastrukturen kobler byen godt op på det lokale og regionale infrastrukturelle netværk, og sikrer byen en attraktiv rolle som pendlerby.

- **Rekreative kvaliteter omkring byen - skov, naturpark og landskaber**

Byens identitet og samlende fortælling bunder i høj grad i de rekreative kvaliteter, der omkranser byen på alle sider. Rold Skov, som den mest markante og synlige, men også med Naturparken, Dyreparken og de forskelligartede landskaber, der udover skoven omkranser byen. Disse kvaliteter italesættes som nogle af de absolut vigtigste ved at bo i Arden.

- **Gode skoler og børneinstitutioner**

Skolen og børneinstitutionerne i Arden er af god kvalitet. De er vigtige omdrejningspunkter for børnefamiliernes liv, og er et aktiv i forhold til at tiltrække nye børnefamilier fremadrettet.

- **Mange kultur- og fritidsfunktioner**

Byens størrelse taget i betragtning har Arden mange kultur- og fritidsfunktioner, som tilmed er af høj kvalitet.

Kulturhuset og biblioteket i bymidten danner rammen om et væld af aktiviteter, mens de to haller, svømmehallen og sportsarealerne omkring er et vigtigt knudepunkt for fritidsaktiviteter.

- **Aktive foreninger & aktører**

Arden er præget af nogle særdeles aktive foreninger og ildsjæle med bl.a. fællesrådet, Kulturhusforeningen, Idrætsforeningen Jarl, Sportsrideklubben, spejderne, samt Borgerforeningen. Fællesskaberne er en særdeles vigtig del af byens DNA, og er et aktiv i forhold til at fastholde og tiltrække borgere.

- **Tre (mindre) supermarkeder**

På trods af generel butiksdød i byen - som i mange andre mindre byer - er det lykket at fastholde hele tre mindre supermarkeder i byen, som er en vigtig kilde til aktivitet i bymidten. Supermarkederne sikrer at det er muligt at klare de mindre dagligdagsinkøb lokalt.

- **Konkurrencedygtige boligpriser**

Sammenlignet med de nærmeste konkurrenter - Skørping og Støvring - er boligpriserne i Arden lavere og kan tiltrække en bredere målgruppe. Dette er med til at gøre byen til en skarp konkurrent ift. til at tiltrække nye borgere.



Stabelpladsen ved Rold Skov

ARDEN I DAG - UDFORDRINGER

- **Svag/usynlig byidentitet**

På trods af Ardens stærke egenfortælling om at være 'byen i skoven', er det en identitet, der er nærmest usynlig for udefrakommende. Skoven og de rekreative værdier er kun synlige omkring byen og er i meget lav grad tydelige i selve byen og bymidten.

- **Stor konkurrence fra andre byer**

Arden er præget af hård konkurrence fra de nærliggende byer Støvring og Skørping, som begge er bedre opkoblet det infrastrukturelle netværk med stationer og en større nærhed til motorvejen - og dermed større nærhed til særligt Aalborg. Ligeledes har særligt Skørping en mere veludviklet og tydelig identitet.

- **Detailhandel under pres**

Ligesom mange andre mindre provinsbyer er detailhandlen i Arden under pres. Der er kun et meget begrænset udvalg af butikker tilbage i bymidten, og få muligheder for at gøre andet end dagligvareindkøb. Vores handlemønstre er under forandring, og det må forventes at presset blot øges.

- **En bymidte med få livgivende funktioner**

Bymidten er præget af at have kun få livgivende funktioner, såsom kulturhus og mindre supermarkeder. Der er ingen egentlige byrum, der understøtter leg, ophold eller anden aktivitet, og kun få udadvendte funktioner. I dag er der kun meget lidt incitament til

at besøge - og i endnu højere grad blive - i bymidten i længere tid.

- **(Enkelte) tomme og forfaldne bygninger**

Nedgangen i detailhandlen og lukningen af andre byfunktioner har efterladt en del tomme butikslokaler og enkelte nedslidte bygninger. Særligt markant er den tidligere kro, som gennem de sidste 10-15 år er forfaldet på byens mest centrale plads. Det forventes dog, at krobygningen snart bliver solgt og nedrevet, hvorefter den erstattes af en ny bygning og funktion, som på nuværende tidspunkt ikke er kendt.

- **Svingende bykvalitet i bymidten**

Bymidten i Arden er i dag præget af en meget svingende bykvalitet. Byrummene er i høj grad kun planlagt med øje for afvikling af trafik og parkering, mens de tomme butikslokaler og nedslidte bygninger præger helhedsbilledet og oplevelsen af bymidten. Enkelte bygninger er for nyligt opkøbt og istandsat - en positiv udvikling i bybilledet.

- **Bymidten er afkoblet fra resten af byen**

Efter den strukturelle ændring af byen og bymidten i starten af 00'erne, er byen i høj grad blevet fysisk og funktionelt afkoblet fra resten af byen. Som både blød og hård trafikant ledes man i dag naturligt uden om bymidten, og man skal have et ærinde i bymidten for naturligt at komme forbi.



Parkeringspladsen på Skovvej med kroen i baggrunden

STRATEGI

- DE OVERORDNEDE PRINCIPPER FOR UDVIKLING



ARDEN - FRA GRÅ TIL GRØN

Udfordring:

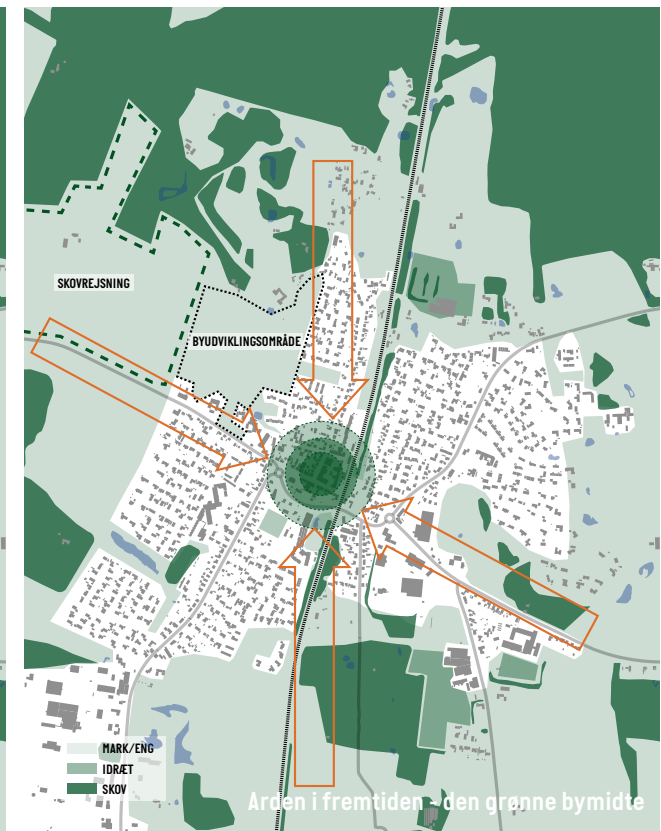
Visionen om at skabe 'Byen i skoven - skoven i bymidten' udfordres i dag af en bymidte, hvor det grønne er næsten helt udeblevet. Bymidten er belagt af næsten 100% grå flader af asfalt, beton og granit. Kun få enkeltstående træer har fået plads i de hårde belægninger. Associationerne til en skovby er i dag fraværende i den 'grå' bymidte.

Udviklingsprincip:

Skoven skal ind i bymidten! Skovens grønne, levende og mangfoldige kvaliteter skal dyrkes i bymidten, og man skal som besøgende have fornemmelsen af at bevæge sig i en 'skov i bymidten'. Der skal fjernes så mange af de grå og hårde belægninger som muligt og plantes hvor det er muligt. Der skal skrues op for frodighed og vildskab.

Resultat:

En grøn og frodig bymidte, der understøtter byens identitet som 'Byen i skoven - skoven i byen/bymidten'. Realiseringen af en 'skov i bymidte - en bymidte i skoven', vil kunne blive et eksempelprojekt for omdannelse af bymidter andre steder.



ARDEN - FRA OMVEJ TIL GENVEJ

Udfordring:

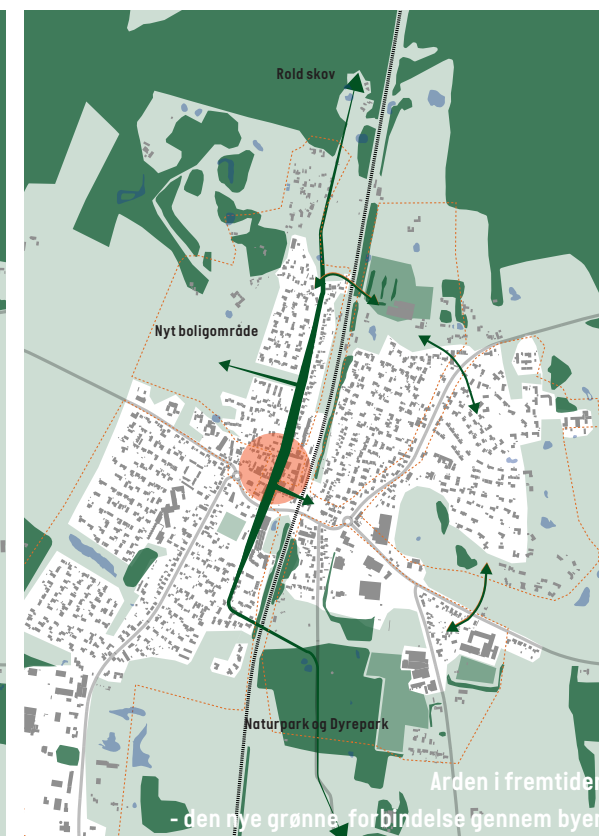
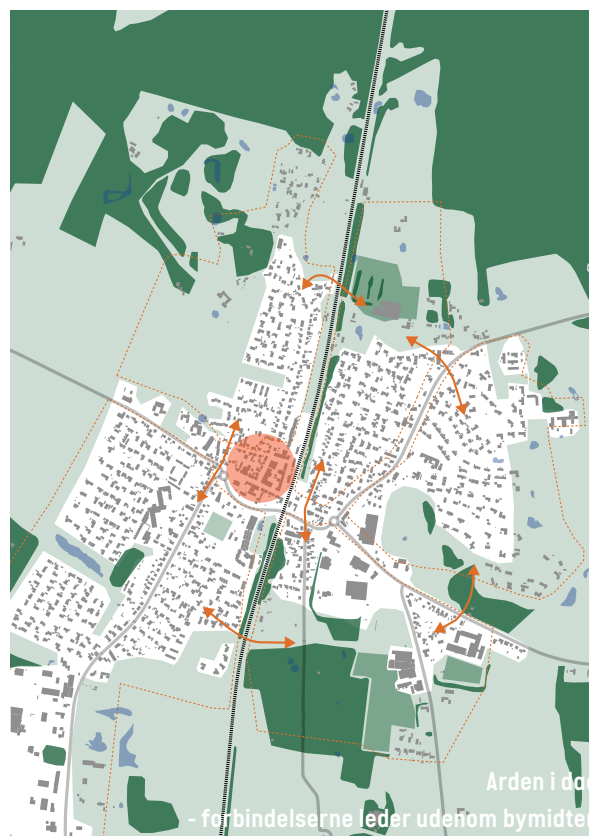
Efter etableringen af Møllebygger Sørensens Vej, bliver man som cyklist og fodgænger naturligt ledt uden om bymidten. Det er her de sikreste forbindelser er, og man er ikke koblet op på et netværk af stier og overgange, der naturligt leder en gennem bymidten. Dette betyder at man bevæger sig i periferien omkring bymidten, og i høj grad skal have et ærinde i bymidten for at komme der.

Udviklingsprincip:

Udover at bykvaliteten og attraktionen skal styrkes, skal der også sikres et nemmere flow af folk gennem bymidten. En stærk og sikker grøn forbindelse skal binde byens sydlige og nordlige del sammen, som i dag skæres over af Møllebygger Sørensens Vej. Den grønne forbindelse skal knytte Rold Skov mod nord og Naturparken og Dyreparken mod syd sammen - og dermed også de der imellem liggende områder. Dette greb vil sikre at det ny boligområde i byens nordvestlige hjørne kobles godt op på bymidten og den sydlige/sydvøstlige del af byen, hvor skole, haller og lignende er beliggende.

Resultat:

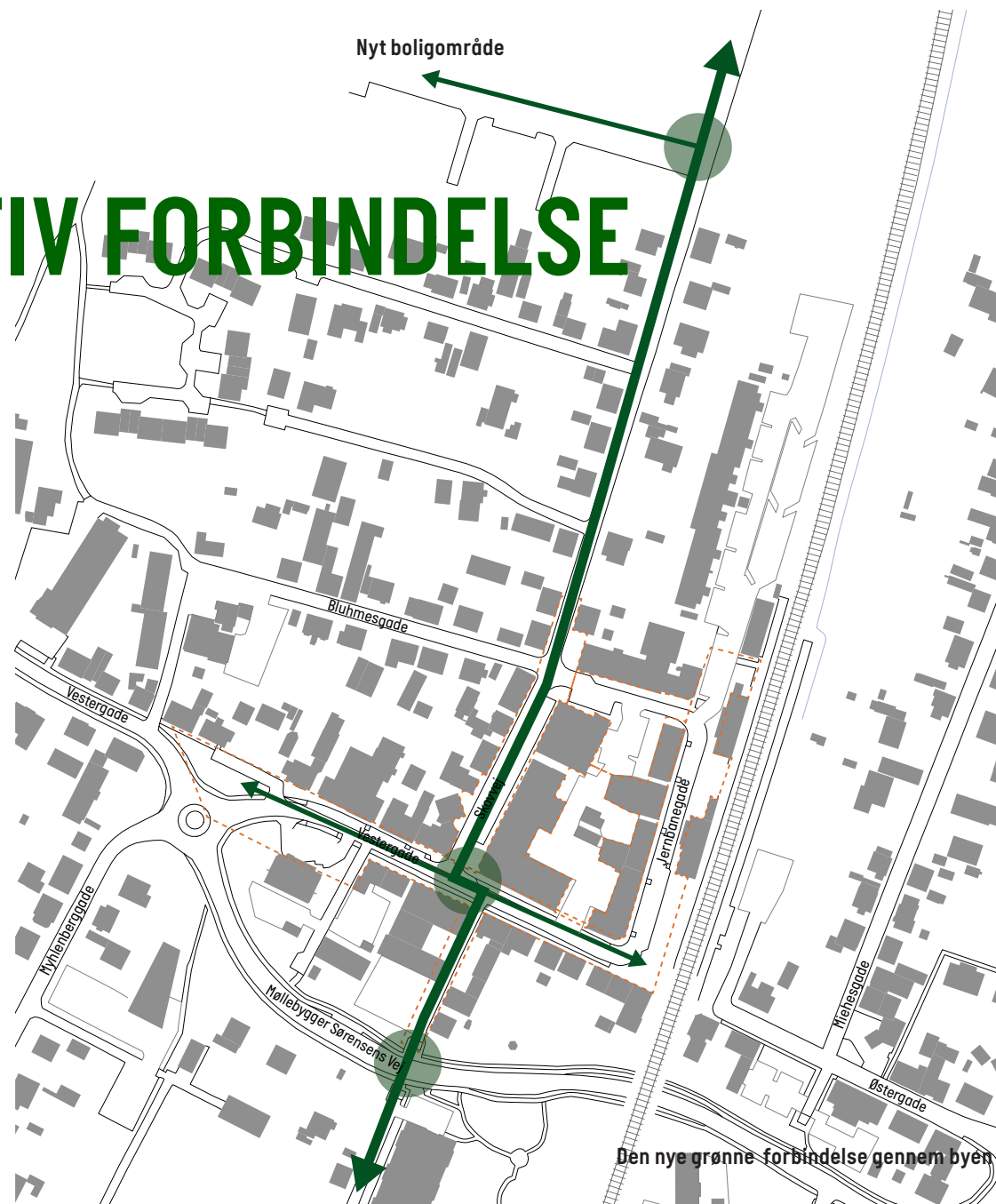
Et øget flow gennem bymidten vil dels sikre bedre kobling mellem byens områder og gøre bymidten til et centralt knudepunkt, og det vil være med til at sikre mere liv og aktivitet i selve bymidten.



ARDEN - SKAB EN ATTRAKTIV FORBINDELSE

Anbefaling

Der skal sikres gode og sikre overgange/koblinger mellem de forskellige dele af byen, så bymidten bliver et naturligt knudepunkt for bløde trafikanter mellem byens mange steder. Der etableres en ny overgang på Møllebygger Sørensens Vej, der sikrer en god mulighed for at krydse fra den sydlige del af byen og kobler bymidten på stinetværket i denne del af byen. Derudover skal det sikres at man naturligt ledes mellem byens nye og eksisterende steder - bl.a. gennem naturlig vejvisning med eksempelvis træer, belægning og lignende.



ARDEN - FRA TRAFIK TIL BYLIV OG -KVALITET

Udfordring:

Bymidten i Arden er i dag udelukkende planlagt ud fra et praktisk perspektiv, hvor afvikling af trafik og arealer til parkering fylder næsten 100%. De trafikale rum er dominerende i bymidten, og der er ikke efterladt plads til byrum og byliv - hvilket bevirker at bykvalitet og byliv er næsten fraværende.

Udviklingsprincip:

Byliv og bykvalitet skal ind i bymidten! Der skal skrues op for bykvaliteten og ned for den dominerende trafik i hele bymidten - og gives plads til byrum og elementer, der skaber en oplevelse af bykvalitet. Med respekt for den fortsatte funktionalitet, skal hele byen udvikles som en række byrum med høj fysisk, visuel og oplevelsesmæssig kvalitet - med plads til ophold og aktivitet.

Resultat:

En bymidte, hvor man som borger og besøgende har lyst til at besøge - og forhåbentlig blive lidt længere. Hvad end man handler, kommer ind med toget, skal en tur i Kulturhuset, på biblioteket eller besøge det nye bytorv, skal man have en oplevelse af en god og rar bymidte.



ARDEN - SKAB ET BYLIVSMÆSSIGT TYNGDEPUNKT

Anbefaling

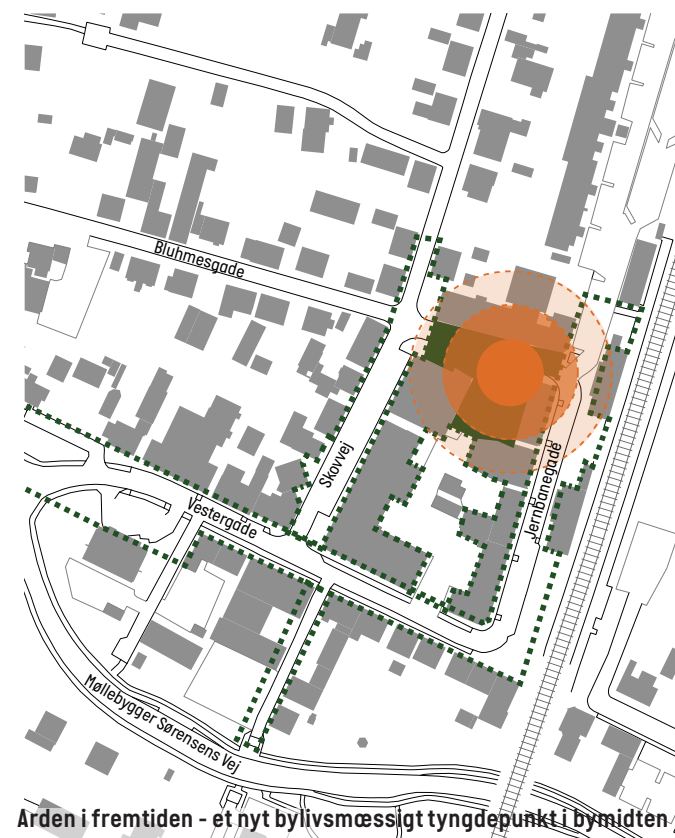
I dag er egentlige byrum fraværende i bymidten - kun små hjørner ved stationen og ved Vogn 12 har en anelse karakter af egentligt byrum.

Bykvaliteten skal styrkes i hele bymidten, men det anbefales at koncentrere det primære byliv i et tyngdepunkt, så der sikres et levende og dynamisk centrum i byen - i stedet for at sprede livet til en masse mindre punkter omkring i bymidten.

Tyngdepunktet foreslås placeret i forbindelse med Kulturhuset, caféen i den tidligere stationsbygning, Vogn 12 og Spar-købmanden, hvor der er funktioner at lægge sig op ad, optimale solforhold og hvor der er rum til at skabe et egentligt byrum af god kvalitet.



Arden i dag - ingen deciderede byrum



Arden i fremtiden - et nyt bylivsmæssigt tyngdepunkt i bymidten

HELHEDSPLAN

- DE OVERORDNEDE UDVIKLINGSGREB FOR BYMIDTENS BYRUM



SKOVEN I ARDEN

Bymidten i Arden skal plantes til med skov for at styrke byens identitet og funktion som møde- og samlingspunkt. Arden har en unik beliggenhed ved Rold Skov, og bymidten skal i fremtiden afspejle skovens mange kvaliteter og udtryk.

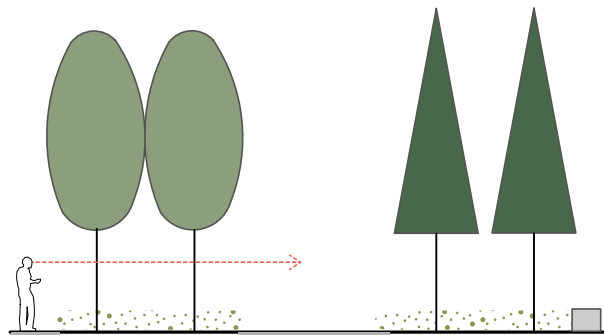
Der skal i transformationen af Arden arbejdes med to skovtyper og en lysning. Arden skal i fremtiden fremstå som organiseret **produktionsskov** med plads til biler og logistik. Mens andre dele af byen skal have karakter af **naturskov** med en åben **lysning**. I lysningen skabes mulighed for at mødes, sidde og bevæge sig central i byen tæt på Kulturhuset, butikker og cafeer.



SKOVTYPER OG LYSNINGEN I ARDEN

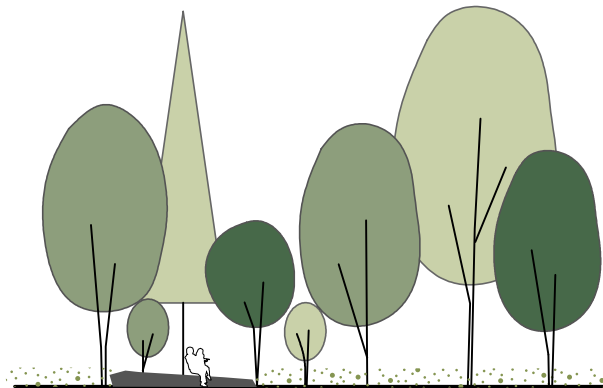
PRODUKTIONSSKOV

Organiseret skov med træer af samme type i rækker eller grupper. Trætype kan variere fra række til række. Træerne står med bund af grus eller bunddække/græs.



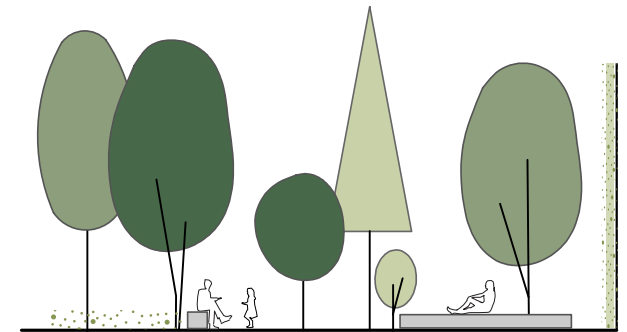
NATURSKOV

Blandet skov med forskellige typer af træer. Træerne står i grøn bund af urter og naturlige stauder.



LYSNING

Åbning i Naturskoven, der skaber et mødested, som møbleres og indrettes til ophold og bevægelse.



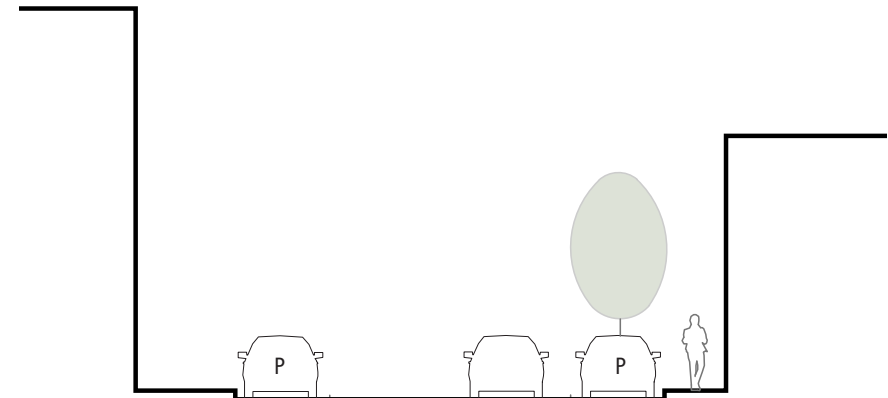
NY GRØN PLAN FOR ARDEN

Bymidten skal have et markant grønt ansigtsløft ved at lade skoven indtage bymidten. Dels fordi det har en enestående identitetsskabende effekt, men også fordi det har et vigtigt bæredygtigt element. Den grønne plan for Arden handler nemlig også om at reducere de belagte flader i byen til fordel for mere permeable grønne overflader. Det kunne være interessant at bruge Arden til at afprøve og udvikle kommunens nye retningslinjer for styrkelsen af biodiversitet og bæredygtig byudvikling.

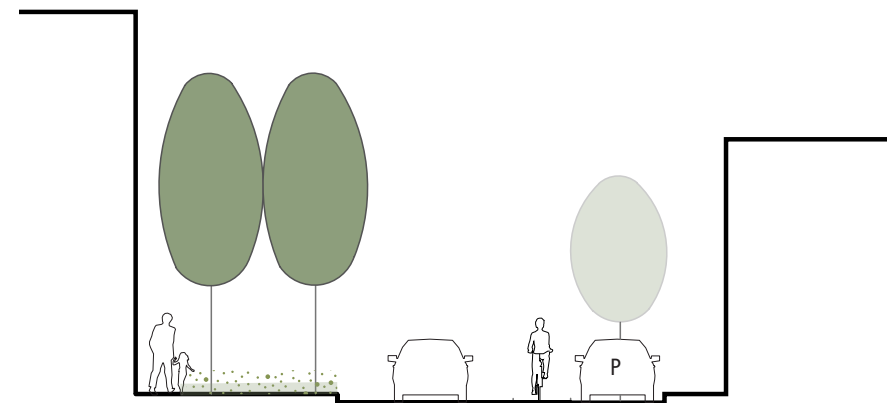
Som det fremgår af planen skal Vestergade og Skovvej indrettes med plads til biler og parkering i Produktionsskoven, mens Jernbanegade og Bytorvet skal have karakter af naturskov med en lysning ved Kulturhuset. Således at træer og skovplantninger styrker den grønne ankomst til byen både i tog og bil.



VESTERGADE -PRODUKTIONSSKOV

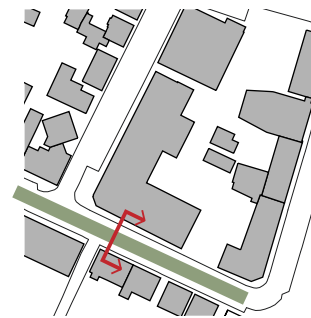


Vestergade i dag



Vestergade i fremtiden

Vestergade har en særlig historisk rolle som den oprindelige "hovedgade" gennem Arden inden Møllebygger Sørensen Vej blev etableret. Vestergade har byens ældste byhuse mod syd og gaden fungerer som ankomst for kørende fra vest. Gaden skal derfor gøres grøn og styrke mødet med skovbyen Arden, samtidig med at de ældste husfacader skal holdes fri og der fortsat er mulighed for parkering. Vestergade bliver en del af Produktionsskoven, hvor der plantes træer i grupper og rækker, som understøtter den historiske linje. Skoven giver plads til byens logistik og praktik.

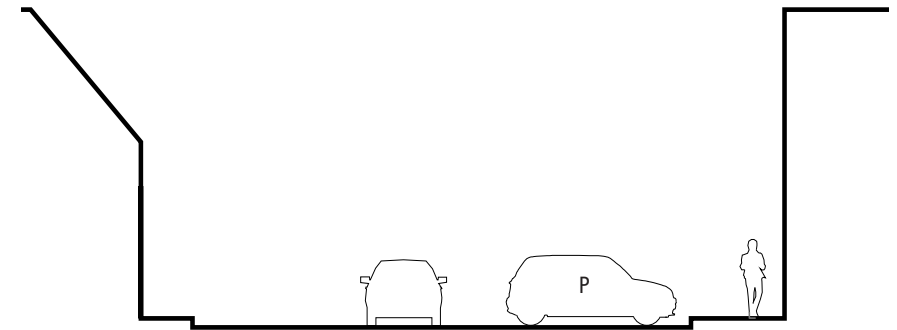


VESTERGADE I PLAN

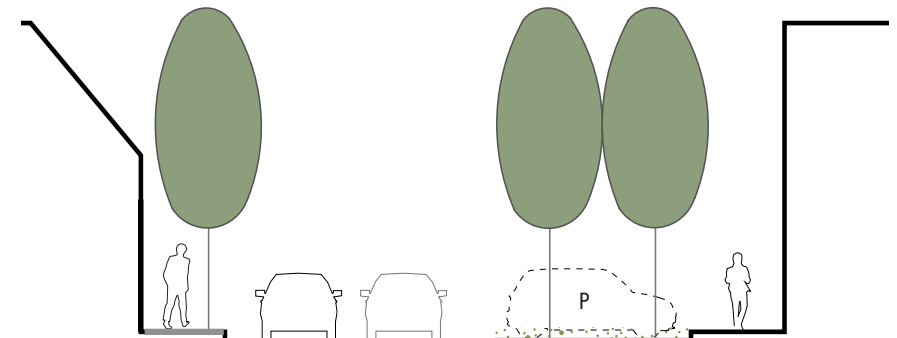


Vestergades historiske forløb skal understreges af træækkerne, som i fremtiden skal stå i permeable flader. Parallelparkeringen skal ligeledes fremstå som grønne felter, når der ikke er parkerede biler. Træækkerne indrammer de ældste byhuse og styrker ankomsten til Arden. Vestergade forsætter stik syd langs Kroen. Denne passage er vigtig og skal tydeliggøres af en træække, som leder folk fra byens periferi ind i bymidten. Den grønne passage kobler sig på Skovvej og videre mod den nye udstykning og Rold Skov mod nord.

SKOVVEJ - PRODUKTIONSSKOV

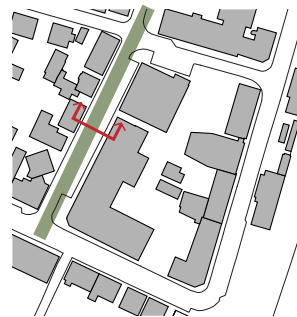


Skovvej i dag



Skovvej i fremtiden

Skovvej har en central rolle som kobling mellem by og skov. Skovvej skal gøres mere grøn og skovpræget for at understrege Ardens særlige tilknytning til Rold Skov. Samtidig skal Skovvej fungere som vej med biler og handlende, som i faste tidsrum indtager byrummet. For at imødekomme biler og byens logistik bevares vejbredden og udvalgte parkeringspladser. Al overskydende plads ændres til produktionskov, hvor træer af samme type plantes i mindre grupper og rækker.



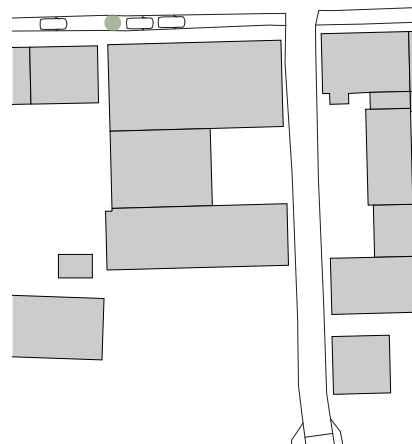
SKOVVEJ I PLAN

Omkring apoteket og dagligvarebutikkerne skal der bibeholdes parkeringspladser, og træerne skal indordne sig de trafikale krav. Det er dog vigtigt, at det nuværende vejprofil ændres til at afspejle skoven og den omkringliggende natur. Produktionsskovens trærækker og grupper kan variere mellem hinanden og træerne plantes i grønne bede med grus, urter eller stauder, således at der skabes variation og biodiversitet. En træække skal forsætte langs Skovvej mod nord og pege i retning af Rold Skov. Den grønne passage syd for Vestergade fungerer sammen med Skovvej som et vigtig nord-sydgående forbindelsesled mellem bymidten og byens periferi.

Skovvej i dag



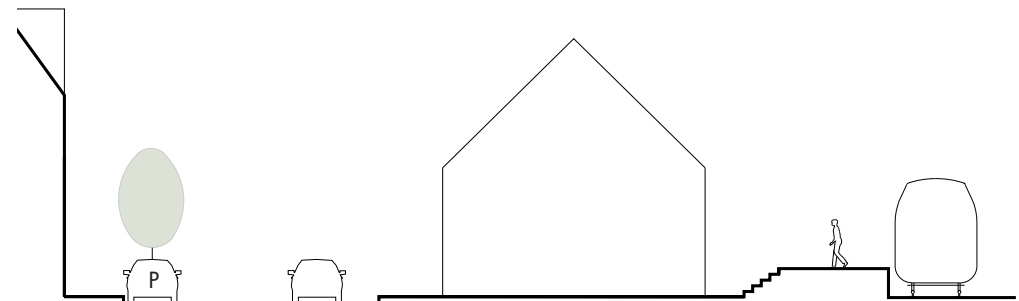
Skovvej i fremtiden



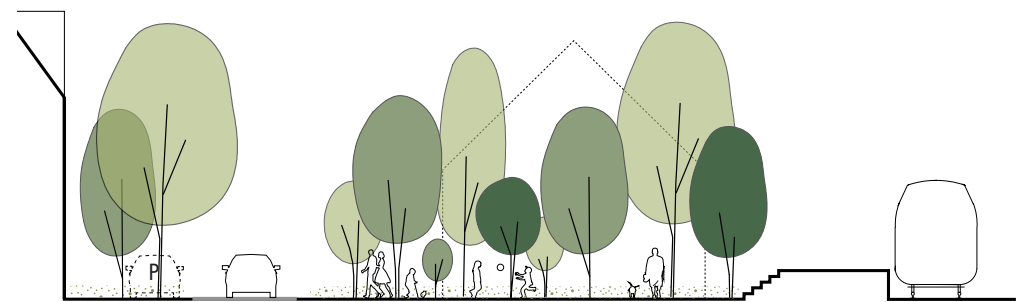
JERNBANEGADE - NATURSKOV

Jernbanegade er i dag byens bagside - uden butikker og handelsliv. Samtidig er gaden et vigtigt transitrum, hvor folk kommer og går til og fra bus og tog.

Jernbanegade er også ankomsten til Arden, hvis man kommer med tog. Jernbanegade har derfor mulighed for at blive et større aktiv i byen og med en ny beplantningsstrategi kan en i dag anonym stationsplads blive et interessant mødested, hvor der både er plads til mennesker og naturen med planter, dyr og dufte.



Jernbanegade i dag

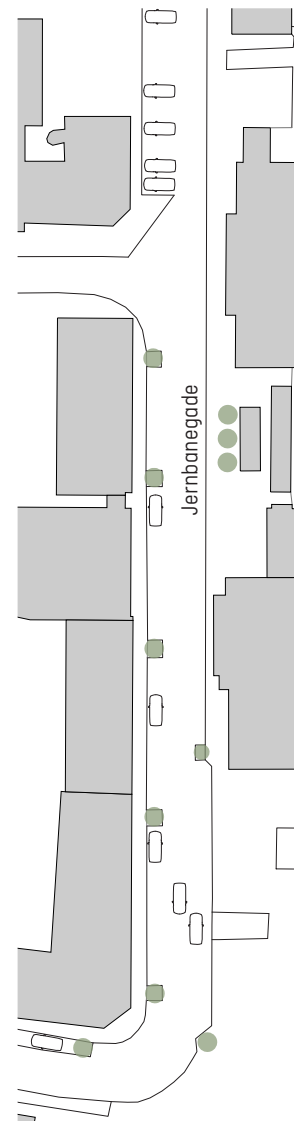


Jernbanegade i fremtiden

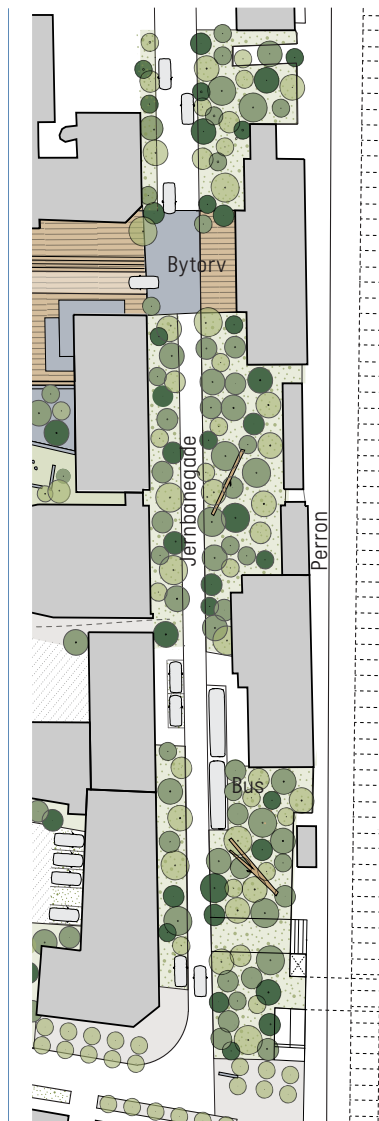
JERNBANEGADE I PLAN

Jernbanegade er et bredt byrum med husfacader mod vest og stationsbygninger mm. mod øst. Øst for Jernbanegade er der åbne pladser og tilfældige mellemrum, som giver mulighed for at skabe helt nye grønne byskovområder. Der vil fortsat være trafikale krav til Jernbanegade om bil- og busparkering, og krav til adgang til og fra perronen, som skal respekteres. Der er dog også plads til at etablere en varieret og interessant naturskov af forskellige træer og skovbund. I Naturskoven kan der indrettes små siddemuligheder på "træstammer" og området kan gøres imødekommende og særlig ved brug af beplantning. Hvis eksisterende bygninger fjernes kan Naturskoven brede sig og nye arealer kan indgå i bymidteskoven.

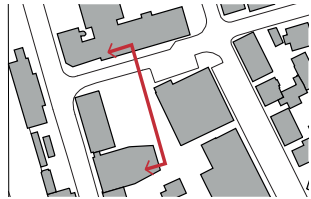
Jernbanegade i dag



Jernbanegade i fremtiden

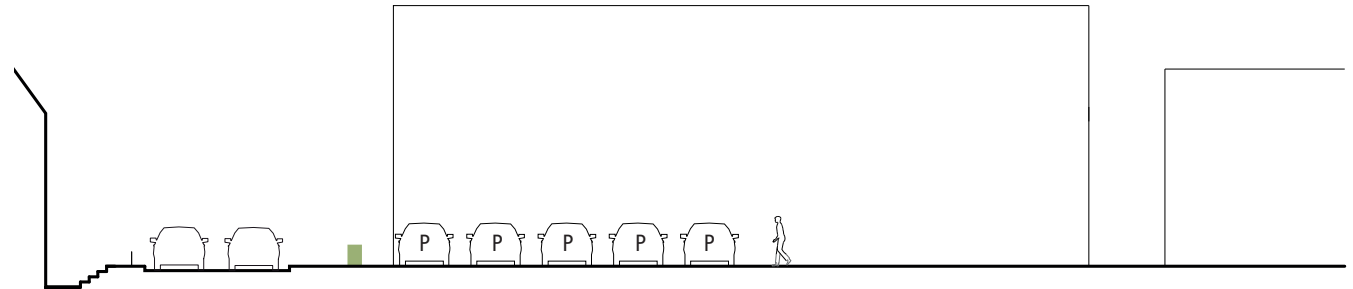


LYSNING I NATURSKOV

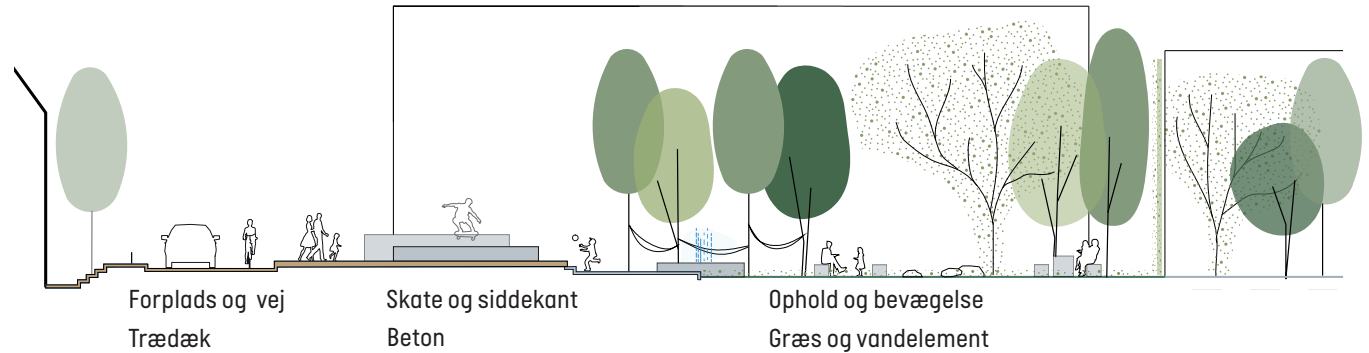


I dag fremstår Bytorvet som en "bag-eller indergård" til parkering og opbevaring. I den nordlige ende ligger kulturhus og cafeer, men uden tilknytning til uderummet. Historisk set har der tidligere været et torv i Arden, men i dag har byen hverken en plads eller torv, hvor der kan afholdes markeder og byfester mm. Området mellem stationsbygningen, Kulturhuset og bagsiden af biografen har stort potentiale til at blive et attraktivt bytorv. En ny plads, som kan binde både bygninger og funktioner bedre sammen, og dermed blive et helt særligt samlingspunkt midt i bymidten. En lysning i Naturskoven.

Bytorvet i dag



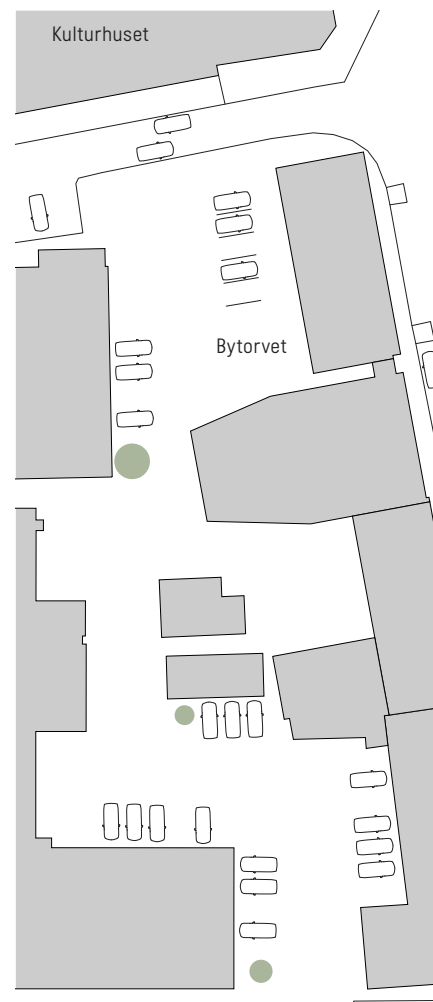
Bytorvet i fremtiden



LYSNINGEN I NATURSKOVEN

Lysningen i Naturskoven er det nye bytorv, hvor der skabes mulighed for at mødes og opholde sig i hjertet af Arden. Pladsen ligger som en sammenhængende flade i forskellige niveauer af træ, beton og græsplæne. Pladsen binder bygningerne sammen og skaber mulighed for at de eksisterende aktiviteter i husene kan flytte ud på pladsen, samtidig med at trafikken fortsat kan køre i lavt tempo hen over pladsen. Pladsen består af flere niveauer af trædæk, betonkanter til at sidde og bevæge sig på og en græsflade til leg og ophold. Som en del af det nye bytorv skal der plantes træer af forskellige størrelse, karakter og farve, så pladsen fungerer som en lysning i Naturskoven. Målgruppen er større børn, unge og voksne, da Arden allerede har andre gode tilbud i form af naturlegelads mm.

Bytorvet i dag

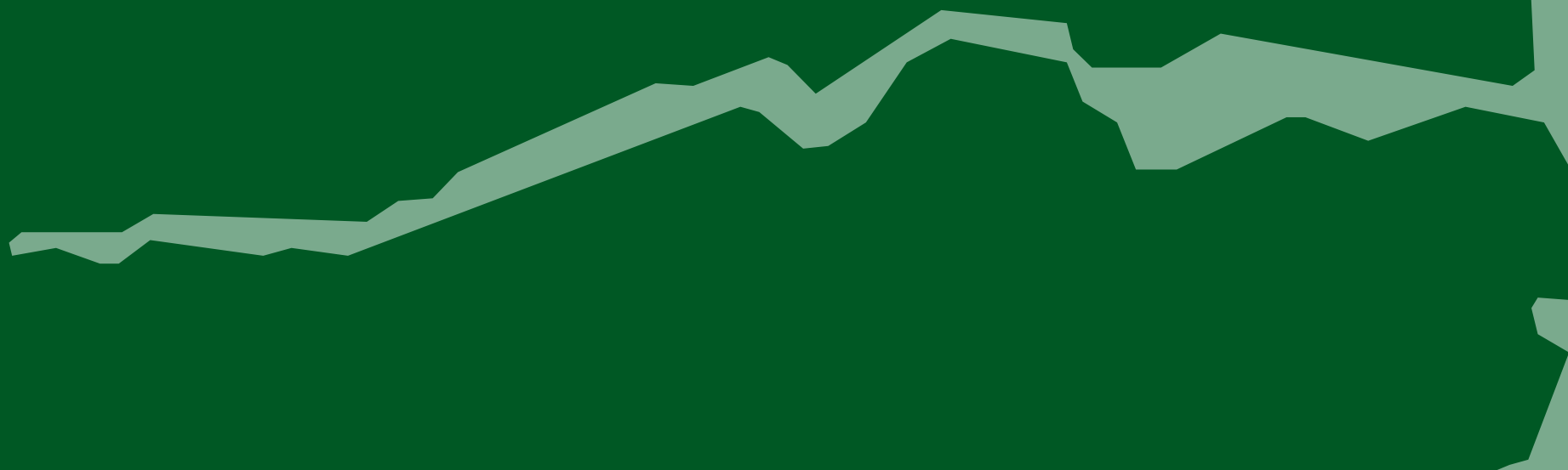


Bytorvet i fremtiden



FRA VISION TIL VIRKELIGHED

- VÆRKTØJER TIL REALISERING AF PLANEN



REALISERING - OPLÆG TIL FASEINDELING

Som en vigtig del af processen med arbejdsgruppen er det blevet diskuteret hvordan en eventuel fase-inddeling som udgangspunkt kan være. Arbejds- og rådgivergruppe har diskuteret og kvalificeret en faseinddeling for helhedsplanen, som tager udgangspunkt i hvilke dele, der er de vigtigste grundsten, og hvilke, der vil have størst effekt. Denne umiddelbare prioritering skal ikke forandre at gå igang med andre tiltag i og uden for bymidten - som eksempelvis begrønning af Møllebygger Sørensens Vej og Møbel-Franks grund.

Bytorvet Nord:

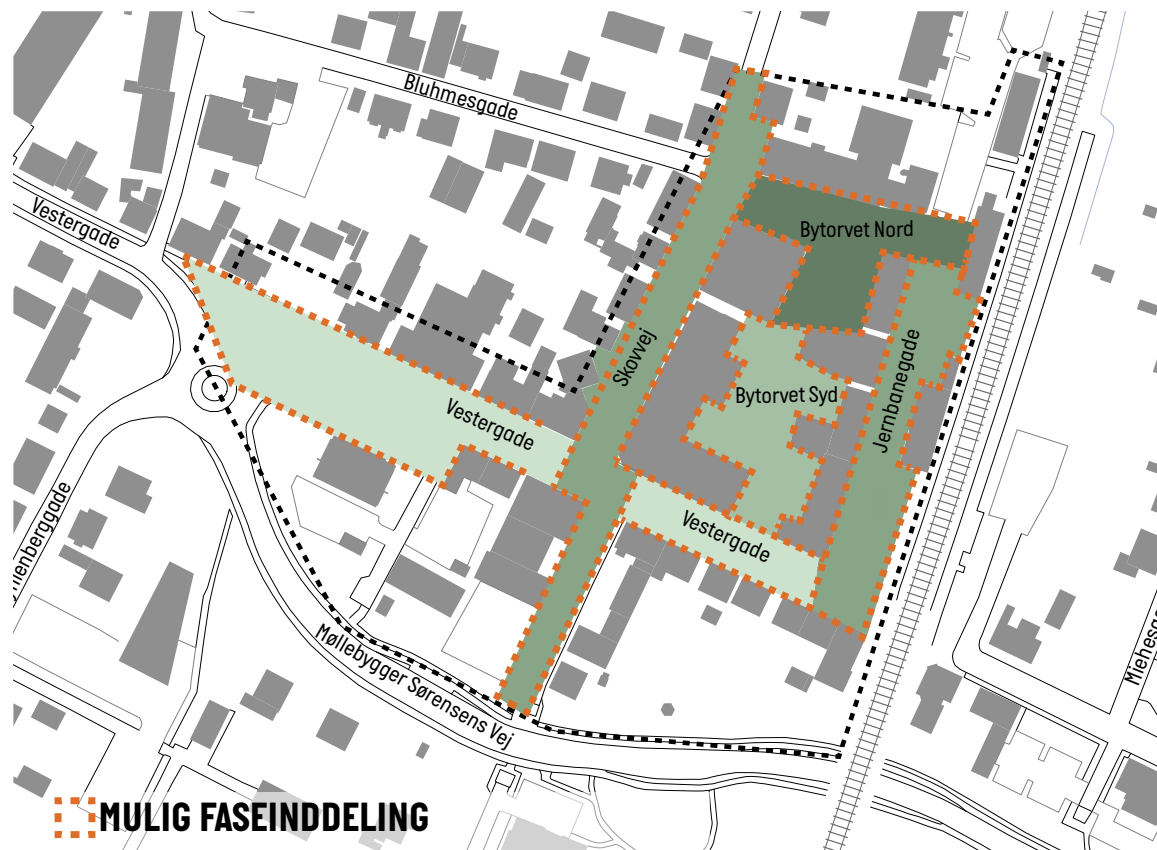
Der er stor enighed om at bytorvet/lysningen er det vigtigste byrum at starte med. Det vil have stor effekt ift. byliv og bykvalitet - og vil skabe et naturligt mødested i skoven i byen.

Skovvej & Jernbanegade:

Vil have stor effekt ift. at skabe henholdsvis en styrket kobling til den omkringliggende by og en styrket ankomst til byen med tog. Begge vil i meget høj grad styrke byens identitet som skovby, og opgradere to centrale steder i byen.

Bytorvet Syd & Vestergade

Vestergade og den sydlige del af bytorvet vil ligeledes have stor effekt i forhold til at skabe byrum af høj kvalitet, der styrker byens identitet og oplevelsen af bymidten. Arbejdsgruppen vurderede at disse byrum ville have mindre markant effekt end de første byrum, og derfor bør prioriteres efter dem. Vestergade er dog ankomsten til bymidten med bil, og det kan derfor overvejes om man skal sætte ind her tidligere.



MULIGE FINANSIERINGSKILDER

Det er altafgørende for realiseringen af helhedsplanen at der findes finansiering, og gennem hele processen har der været fokus på at klæde arbejdsgruppen på ift. at skaffe midler og mobilisere økonomisk støtte.

Realistisk set skal der findes flere parter til realiseringen af planens enkelte delprojekter, og det vil kræve stor arbejdsomhed at opnå fuld finansiering. Mariagerfjord Kommune er en vigtig samarbejdspartner ift. fondsansøgninger.

Følgende er inspiration til, hvilke fonde og finansieringskilder, der kunne være relevante ift. støtte til realiseringen af planen og dens delelementer.

Aktieselskab/folkeaktier

- Opkøb bygninger og rejs penge til lokale projekter gennem folkeaktier.

Kommunale midler

- Indgå i dialog med kommune og politikere om støtte til realisering af projekter i bymidten. Et højt engagement blandt borgere og foreningsliv sættes højt. Kommunen skal være samarbejdspartner i de fleste større ansøgninger hos puljer og fonde.

Landdistriktspuljen (pulje under Erhvervsstyrelsen)

- Ansøgning to gange om året med forskellige temaer [-1.000.000 kr].

Landdistriktspuljen (lokale midler)

- Landdistriktsrådet støtter hvert år en lang række større eller mindre projekter [max. 25.000 kr].

LAG midler (LAG-Himmerland)

- LAG Himmerland yder støtte til projekter, der gør sit til at området bliver et spændende sted besøge, bo, arbejde og udvikle sig med fokus på social ansvarlighed. [60.000-400.000 kr i sidste runde].

Realdania

- Fonden har til formål at forbedre menneskers levevilkår, blandt andet ved at fremme livskvalitet i det byggede miljø, og gennem støtte til samfundsorienterede opgaver med tilknytning til det byggede miljø.

Lokale- og Anlægsfonden

- LOA støtter projekter indenfor idræt, kultur og friluftsliv - både små og større projekter. Der er større krav til nytænkningen i de store eksempelprojekter.

Underværker (ildsjæle-kampagne)

- Med kampagnen Underværker inviterer Realdania alle, der arbejder frivilligt med forbedring og udvikling af lokalsamfundet, til at realisere gode idéer. Projektstøtten kan søges af alle, der arbejder frivilligt og engageret med at forbedre og udvikle lokalsamfundet gennem det byggede miljø.

Godfred Birkedal Hartmanns Familiefond

- Fondens almennyttige formål søges opfyldt ved at yde støtte til genopretning og vedligeholdelse af natur, samt grønne arealer af særlig landskabelig værdi. Ydet støtte skal have et almennyttigt/almenvælgørende formål.

15. juni Fonden

- 15. Juni Fondens bestyrelse fokuserer på at sikre de danske landskabelige værdier med deres natur og biodiversitet, herunder den danske flora og fauna.

Andre mulige fonde:

- Jutlander Bank, Beckett-fonden, Nordeafonden, Augustinus, Oak-foundation



Kig fra kanten af Arden, hvor man møder skoven

INSPIRATION

- MOBILISERING, ORGANISERING OG FINANSIERING

Röstånga

- Græsrodsiværksætter har ændret byens fremtid

For 10 år siden stod den lille by Röstunga i det sydlige Skåne ved en skillevej: Om man stille og roligt skulle lade byen uddø, eller om man ville kæmpe for en bæredygtig fremtid.

I løbet af vinteren og foråret 2009 samledes mange engagerede beboere og foreninger i Röstånga for sammen at finde temaer og former for samarbejde med henblik på at udvikle landsbyen.

Der blev afholdt et par store mobiliseringsmøder, og der blev dannet forskellige udviklingsgrupper - hovedsageligt inden for boliger, natur, kultur og erhvervsliv.

For at formalisere og strukturere processen blev den ideelle sammenslutning Röstånga Tillsammans dannet med det formål at drive forskellige udviklingsprojekter i landsbyen.

Grundtanken i udviklingsarbejdet er, at alt er forbundet og påvirker hinanden og bidrager til udvikling. Derfor er det lige så vigtigt at træne fodboldholdet som at arrangere koncerter på Stationshuset. Eller at have et dejligt centrum, en ICA butik, en god skole, nærhed til naturen og et indbydende by for besøgende - det gør Röstånga sammen.

Röstånga

- 800 indb., 60 km nord for Malmø.

INTENTION:

- At skabe liv i byen for nuværende og nye beboere. Et fælleskab alle kan tage del i. Med egne midler at kunne bestemme selv.

TILTAG:

- Frivillig forening "Röstånga Tillsammans"
- Aktieselskabet "Röstånga Utvecklings A/B" med 400 aktionærer.
- Kulturbus, galleri, restaurant, fælleshus, opkøb af huse etc.
- Undervisning, integrationsprojekter og et væld af aktiviteter

PRIS OG FINANSIERING:

- Aktieselskabet og EU-midler.

Röstånga Utvecklings AB (RUAB).

Selskabets mål er det samme som Röstånga Tillsammans, nemlig at udvikle Röstånga by, der sker på en kommerciel platform. De aktiviteter, der startes og løber, skal være rentable og komme samfundet og aktionærer til gode. RUAB vil blive kørt som et kommercielt selskab med de risici og muligheder, der tilbydes af en markedsøkonomi, men i nogle tilfælde kan andre værdier prioriteres end at maksimere overskuddet. Selskabet er registreret med begrænsningen SVB, hvilket indebærer en særlig overskudsfordelingsbegrænsning.



INSPIRATION

- MOBILISERING, ORGANISERING OG FINANSIERING

Vestervig

- Nedrivning og istandsættelse skaber lokal stolthed

I Vestervig i Thisted Kommune har nedrivning af de faldefærdige huse i hovedgaden skabt grønne haver og kiler med kig til åen, parken og de smukke landskaber omkring byen. En ny sti fører fra hallen over hovedgaden og videre til Agger og Krik ved Limfjorden.

Her har nedrivningen af tomme huse og et opgør med hovedgaden som det eneste centrum åbenbaret Vestervigs skjulte kvaliteter. Samtidig med at forbindelserne til Vestervigs mødesteder i form af blandt andet en hal og en park er blevet styrket, er hovedgaden blevet gentænkt. Tomterne fra de nedrevne huse har ud over udsigt til den bagvedliggende by skabt plads til nye aktiviteter i hovedgaden. Kroen har fået udeservering, en kunstner har lavet en skulpturpark, og der er planer om at lave et forsøgsprojekt, som skal vise, hvordan man kan bygge et moderne, attraktivt byhus i hovedgaden. Endelig har en borgergruppe overtaget retsbygningen, som nu indeholder et galleri, og som på sigt ønskes udviklet til et lille frivilligt drevet fængselsmuseum.

Lokale kræfter har nedsat anpartsselskabet "Vestervig Byfornyelse APS", som med lokale midler har sørget for opkøb af bygninger til nedrivning. Nedrivning af opkøbte bygninger og etablering af byrum er sket i forbindelse med områdefornyelse.

Vestervig

• 600 indb., 40 km sydvest for Thisted.

INTENTION:

• Nedrivning af ubrugte bygninger i forbindelse med byfornyelse.

TILTAG:

• Anpartsselskabet "Vestervig Byfornyelse APS"

PRIS OG FINANSIERING:

- 200.000 kr. til opkøb af nedslidte bygninger.
- 8.000.000 kr. i byfornyelsesmidler.

VESTERVIG BYFORYNELSE APS

I september 2006 stiftede en række ildsjæle i Vestervig et anpartsselskab, Vestervig Byfornyelse APS. Flere borgere tegnede anparter i selskabet for i alt 200.000 kr.

Byfornyelsesselskabet giver mulighed for at opkøbe nedslidte og tomme huse i Vestervig, som Thisted Kommune derefter kan nedrive med midler fra indsatspuljen. Efter nedrivning af husene kan de tomme grunde sælges til eksempelvis naboejendommene, og på den måde kan der skabes øget kapital i selskabet. Ud over opkøb af huse bliver en del af selskabets midler benyttet til forskønnelsesprojekter i byen, som eksempelvis nye borde og bænke.



SKYD PROJEKTET IGANG - ARBEJDSGRUPPENS PROJEKTER

Et projektudviklingsværktøj

På den sidste workshop i udviklingsforløbet prøvede arbejdsgruppen et projektudviklingsredskab af (se side 49), som kan være med til at kvalitetssikre projektidéer og give vigtige input og indsigter ift. realisering af konkrete idéer og projekter.

Projektudviklingsredskabet blev brugt på en række konkrete idéer på den sidste workshop, og på denne side ses fem idéer, som blev udviklet. Idéerne var både store og små projekter og indsatser, og øvelsen havde som formål at klæde arbejdsgruppen på til at kunne gå igang med at realisere projekterne. Gode og konkrete idéer blev udviklet, og arbejdsgruppen fik et godt indblik i hvordan de vil kunne skyde realiseringen i gang - både på kort og længere sigt.

Projektudviklingsredskabet fungerer som en tjekliste ift. konkrete dele af en realiseringsplan, og kan derfor være en giventigt redskab i det fremadrettede arbejde med eksisterende og fremtidige idéer og projekter.

Etablering af træfond

- Uddeling af midler til plantning i byen, hvor man som borgere eller forening kan søge til træplantning.

En grøn velkomst

- At skabe en grøn og attraktiv ankomst når man kommer med tog - 'at ankomme midt i skoven'. Et attraktivt byrum med mulighed for ophold, der byder velkommen med udgangspunkt i byens identitet.

Bytorvet 'lysningen i skoven'









- At skabe det lokale fælles mødested i bymidten - for alle byens borgere. Pladsen vil blive den primære dynamo for liv i bymidten og binde funktioner sammen. Byrummet er et helt centralt element i at få styrket bymidten som mødested, og bør prioriteres som det første store projekt.

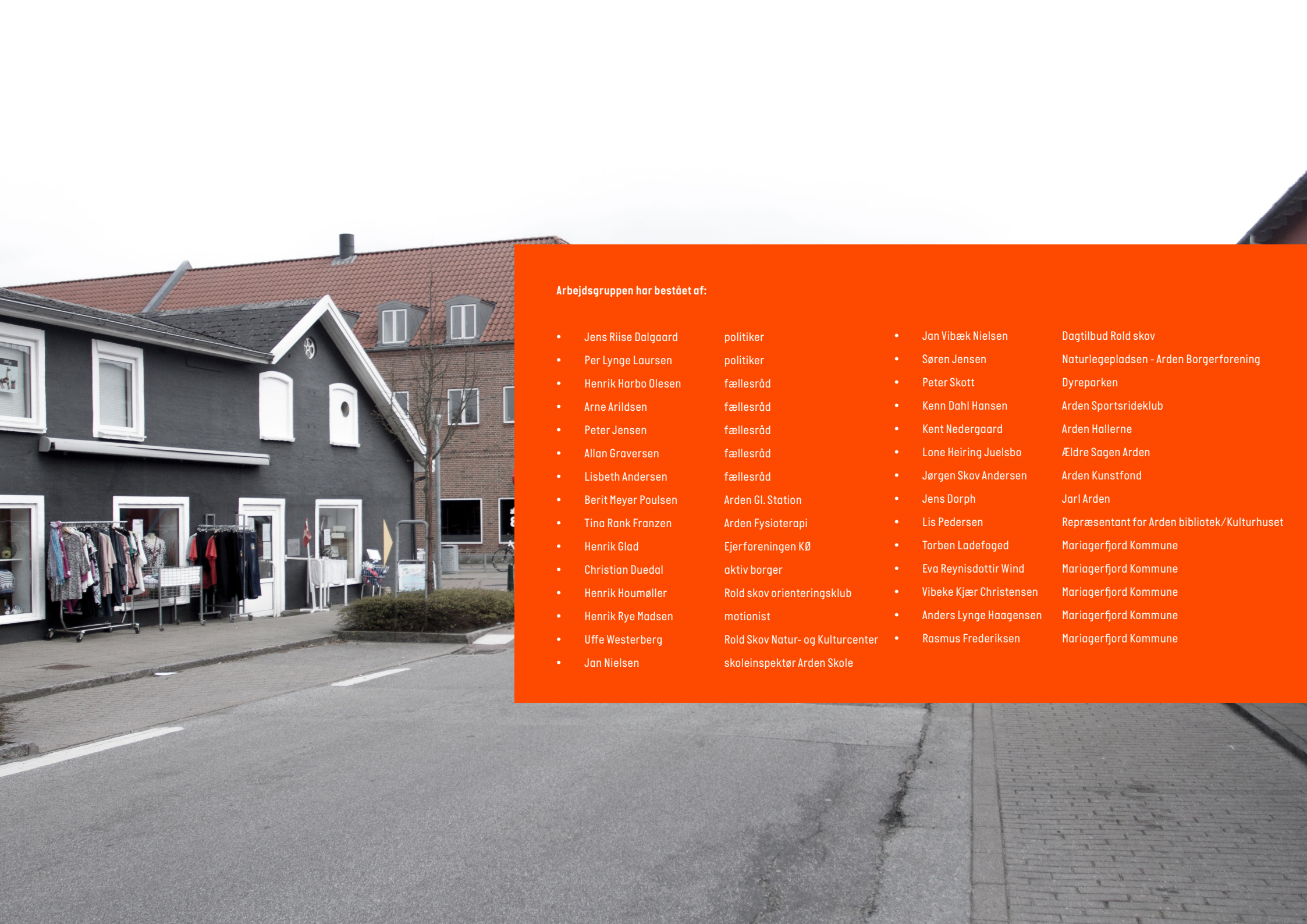
Borgernes træer

- Træplantning på en række udvalgte steder med nummererede træer. Skab synlighed og fælles front omkring træplantning.

Den grønne passage

- At gå i dialog med den nye investor på krogrunden om at få skabt en attraktiv krogrund og passage langs grunden - der er et vigtigt element i at skabe styrket koblingen til resten af byen.

IDE  <p><i>Hvad er formålet, hvorfor er det en god idé, hvilke udfordringer løser det, hvordan understøtter det potentialerne?</i></p>	MÅLGRUPPE  <p><i>Hvem er den primære målgruppe, er der flere, hvad er deres behov og ønsker, hvordan når vi dem?</i></p>	HVAD  <p><i>Hvilke opgaver og aktiviteter kræver det, hvad skal købes og skaffes, hvad skal anlægges, hvad skal der søges af tilladelser?</i></p>	HVEM  <p><i>Hvem er aktørerne og hvordan skal de organiseres? Hvem er hovedansvarlig og hvordan er rollefordelingen?</i></p>
SAMARBEJDSPARTNERE  <p><i>Kan samarbejde løfte idéen? Tænk i samarbejde med kommune, investorer, andre byer og internationale aktører.</i></p>	PRIS  <p><i>Hvad koster det, og hvordan skal det finansieres?</i></p>	TIDSPLAN  <p><i>Hvad er første skridt, hvad er der af faser og milepæle, hvad er deadline? Hvor længe skal projektet vare?</i></p>	RISIKO  <p><i>Hvad er der af udfordringer og trusler? Hvad kan gå galt? Hvordan løser vi det?</i></p>



Arbejdsgruppen har bestået af:

- Jens Riise Dalgaard politiker
- Per Lyngø Laursen politiker
- Henrik Harbo Olesen fællesråd
- Arne Arildsen fællesråd
- Peter Jensen fællesråd
- Allan Graversen fællesråd
- Lisbeth Andersen fællesråd
- Berit Meyer Poulsen Arden Gl. Station
- Tina Rank Franzen Arden Fysioterapi
- Henrik Glad Ejerforeningen KØ
- Christian Duedal aktiv borger
- Henrik Houmøller Rold skov orienteringsklub
- Henrik Rye Madsen motionist
- Uffe Westerberg Rold Skov Natur- og Kulturcenter
- Jan Nielsen skoleinspektør Arden Skole
- Jan Vibæk Nielsen Dagtilbud Rold skov
- Søren Jensen Naturlegepladsen - Arden Borgerforening
- Peter Skott Dyreparken
- Kenn Dahl Hansen Arden Sportsrideklub
- Kent Nedergaard Arden Hallerne
- Lone Heiring Juelsbo Ældre Sagen Arden
- Jørgen Skov Andersen Arden Kunstfond
- Jens Dorph Jarl Arden
- Lis Pedersen Repræsentant for Arden bibliotek/Kulturhuset
- Torben Ladefoged Mariagerfjord Kommune
- Eva Reynisdóttir Wind Mariagerfjord Kommune
- Vibeke Kjær Christensen Mariagerfjord Kommune
- Anders Lyngø Haagensen Mariagerfjord Kommune
- Rasmus Frederiksen Mariagerfjord Kommune